

Czwartek, 1 lutego 2007 r.

- Termin przedawnienia powinien zostać przerwany albo zawieszony: rozpoczęciem postępowań sądowych; jakimkolwiek działaniem skarżącego, o którym został powiadomiony pozwany, mającym na celu wszczęcie postępowań pozasądowych; jakimkolwiek działaniem skarżącego, o którym został powiadomiony pozwany, mającym na celu rozpoczęcie negocjacji; lub jakimkolwiek innym działaniem skarżącego, o którym został powiadomiony pozwany, informującym pozwanego o roszczeniu odszkodowawczym.

Powinno się włączyć odpowiednie przepisy dotyczące przedawnienia terminu na formalne przedstawienie sprawy, dyskrecjonalnych uprawnień sądów przy stosowaniu terminów przedawnienia, skutków wygrania sprawy ze względu na przedawnienie terminu na formalne przedstawienie sprawy oraz wielość skarżących/pozwanych.

Ponadto państwa członkowskie powinny być zobowiązane do utworzenia krajowych centrów informacji przechowujących rejestr wszystkich dochodzeń karnych lub postępowań w toku z udziałem zagranicznych ofiar oraz udzielających pisemnych odpowiedzi na uzasadnione wnioski o udzielenie informacji składane przez lub w imieniu zagranicznych ofiar.

P6_TA(2007)0021

Dyskryminacja młodych kobiet i dziewcząt w edukacji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie dyskryminacji młodych kobiet i dziewcząt w edukacji (2006/2135(INI))

Parlament Europejski,

- ponownie potwierdzając zasady ustanowione w art. 2, art. 3 ust. 2, art. 13, art. 137 ust. 1 lit. i) oraz art. 141 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej ogłoszoną w 2000 r., a w szczególności jej art. 23,
- uwzględniając Europejską konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) z dnia 10 grudnia 1948 r.,
- uwzględniając milenijne cele rozwoju ONZ, w szczególności trzeci cel rozwoju, dotyczący propagowania równości kobiet i mężczyzn oraz wzmocnienia pozycji kobiet jako niezbędnego warunku m.in. do osiągnięcia równego dostępu do wszystkich poziomów wykształcenia i wszystkich sektorów zatrudnienia,
- uwzględniając IV Światową konferencję ONZ w sprawie kobiet, która odbyła się we wrześniu 1995 r. w Pekinie, deklarację pekińską i platformę działania oraz kolejne dokumenty końcowe przyjęte na późniejszych specjalnych posiedzeniach ONZ Pekin+5 i ONZ Pekin+10, dotyczące nowych działań i inicjatyw zmierzających do realizacji deklaracji pekińskiej z dnia 9 czerwca 2000 r. oraz platformy działania z dnia 11 marca 2005 r.,
- uwzględniając fakultatywny protokół do Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) przyjęty w 1999 r., stanowiący, że osoby lub grupy osób podlegające jurysdykcji państwa sygnatariusza, które uważają, że państwo sygnatariusz dopuściło się wobec nich naruszenia jakiegokolwiek prawa ustanowionego w konwencji, mogą poinformować o tym Komitet ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet,
- uwzględniając światowe raporty kontrolne Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) „Edukacja dla wszystkich” za lata 2003/2004, 2005 i 2006,

Czwartek, 1 lutego 2007 r.

- uwzględniając zalecenia Rady Europy, a szczególnie jej rezolucję i plan działań, przyjęte na VI Europejskiej konferencji ministerialnej na temat równości kobiet i mężczyzn, która odbyła się w dniach 8-9 czerwca 2006 r. w Sztokholmie,
- uwzględniając zalecenie 2006/143/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie dalszej europejskiej współpracy w zakresie zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym⁽¹⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady 98/561/WE z dnia 24 września 1998 r. w sprawie europejskiej współpracy w zakresie zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym⁽²⁾,
- uwzględniając rezolucje z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie sytuacji Romów w Unii Europejskiej⁽³⁾ oraz z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie sytuacji kobiet romskich w Unii Europejskiej⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 lipca 2006 r. zatytułowany „W kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka” (COM(2006)0367),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 marca 2006 r. zatytułowany „Plan działań na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2006-2010” (COM(2006)0092),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 czerwca 2005 r. zatytułowany „Niedyskryminacja i równe szanse dla wszystkich — strategia ramowa” (COM(2005)0224),
- uwzględniając komunikaty Komisji z dnia 19 lutego 2004 r. (COM(2004)0115) i z dnia 14 lutego 2005 r. (COM(2005)0044) w sprawie równości kobiet i mężczyzn,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lutego 2003 r. zatytułowany „Rola uniwersytetów w Europie opartej na wiedzy” (COM(2003)0058),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 czerwca 2000 r. zatytułowany „W kierunku strategii ramowej Wspólnoty na rzecz równości płci (2001-2005)” (COM(2000)0335),
- uwzględniając deklarację przyjętą przez ministrów ds. równości kobiet i mężczyzn Unii Europejskiej na Konferencji ministrów ds. równości kobiet i mężczyzn, która odbyła się 4 lutego 2005 r. w Luksemburgu,
- uwzględniając deklarację w sprawie dekady na rzecz integracji Romów (2005-2015), podpisaną w Sofii w dniu 2 lutego 2005 r. przez premierów biorących udział państw Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej,
- uwzględniając Deklarację Ateńską przyjętą w 1992 r. na Europejskim szczycie kobiet sprawujących władzę, stanowiącą, że „kobiety reprezentują połowę potencjalnych zdolności i talentów ludzkości”,
- uwzględniając sprawozdania i wystąpienia Komisji Kultury i Edukacji oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0416/2006),
- A. mając na uwadze, że dane statystyczne z państw członkowskich wykazują niższy odsetek kobiet uzyskujących tytuły akademickie na studiach podyplomowych, a także mając na uwadze dane o niższej liczbie kobiet korzystających z kształcenia przez całe życie z powodu różnego rodzaju ograniczeń związanych z płcią,
- B. mając na uwadze, że wykonywanie obowiązków domowych i rodzinnych nadal spoczywa głównie na kobietach, w związku z czym dysponują one ograniczoną ilością czasu na dalsze kształcenie i na kształcenie przez całe życie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 64 z 4.3.2006 r., str. 60.

⁽²⁾ Dz.U. L 270 z 7.10.1998 r., str. 56.

⁽³⁾ Dz.U. C 45 E z 23.2.2006 r., str. 129.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006 r., str. 283.

Czwartek, 1 lutego 2007 r.

- C. mając na uwadze, że dostęp do edukacji, a w szczególności do wyższego wykształcenia, jest szczególnie utrudniony dla młodych ludzi pochodzących z rodzin o niskich dochodach, co prowadzi do umocnienia tradycyjnego stawiania na pierwszym miejscu wykształcenia chłopców,
- D. mając na uwadze, że znaczny postęp dokonany w zakresie równości płci w edukacji dotyczy głównie pozytywnych zmian ilościowych, czyli wzrostu liczby kobiet uzyskujących dostęp do wszystkich szczebli edukacji, jednakże bez odpowiednich zmian jakościowych w odniesieniu do wyboru studiów i specjalności, głównie z powodu społecznego postrzegania i tradycyjnych ról obu płci,
- E. mając na uwadze, że wykształcenie jest istotną wartością europejską, prawem podstawowym i kluczowym narzędziem integracji społecznej; mając na uwadze, że nadal utrzymują się w społeczeństwie wyzwania i pewne uprzedzenia wobec wykształconych kobiet i że wykształcone kobiety często nie znajdują możliwości samorealizacji w życiu zawodowym i publicznym,
- F. mając na uwadze, że w niektórych kręgach kulturowych wciąż panują tradycyjne i religijne przesady ograniczające dostęp dziewcząt i młodych kobiet do wykształcenia,
- G. mając na uwadze, że media niejednokrotnie utrwalają stereotypy dotyczące płci, umacniając tym samym tradycyjny wizerunek kobiet, zamiast wzorce godne podziwu i naśladowania, takie jak Maria Skłodowska-Curie,
- H. mając na uwadze, że w przypadku dziewcząt i młodych kobiet pochodzących z mniejszości narodowych, zwłaszcza mniejszości romskiej, lub dziewcząt i młodych kobiet z grup imigranckich dostęp do wykształcenia jest szczególnie ograniczony i/lub często cechuje się dyskryminacją i segregacją w szkołach, włączając w to specjalne programy nauczania, niewielkie środki, nisko umotywowany i niewykwalifikowany personel, ubogą infrastrukturę oraz nieodpowiednie programy nauczania i metody sprawdzania wiedzy,
- I. mając na uwadze, że w wielu państwach członkowskich budżet szkolnictwa nie dysponuje wystarczającymi środkami, a zarazem większość nauczycieli to kobiety,
1. podkreśla, że edukacja i kształcenie dziewcząt i kobiet jest prawem człowieka i podstawowym elementem warunkującym pełne korzystanie z wszelkich innych praw społecznych, ekonomicznych, kulturalnych i politycznych;
  2. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że w państwach członkowskich średnio osiem na dziesięć studiujących dziewcząt i młodych kobiet kończy wyższe studia i że dane statystyczne wskazują na istnienie porównywalnych szans obu płci na zdobycie wyższego wykształcenia, a nawet na większy stopień motywacji u kobiet, o ile nie nakłada się na nie ograniczeń związanych z płcią;
  3. podkreśla, że środowiska naukowo-badawcze liczą więcej dyplomowanych kobiet niż mężczyzn (59%), jednak ich liczba zmniejsza się na kolejnych szczeblach kariery: kobiety stanowią 43% doktorów i jedynie 15% profesorów uniwersyteckich;
  4. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że w projekcie milenijnym ONZ uczyniono kilka praktycznych kroków w kierunku zmniejszenia nierówności płci w dostępie do wykształcenia i że w państwach członkowskich prowadzi się otwartą debatę o równym dostępie obu płci do wykształcenia;
  5. przyjmuje z zadowoleniem reformę systemu szkolnictwa wyższego, inspirowaną strategią lizbońską i dotyczącą w szczególności kształcenia przez całe życie, które również daje młodym kobietom możliwości dalszej edukacji;
  6. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie Komisji z 2000 r. dotyczące jakości nauki w szkołach, które analizuje szesnaście czynników, m.in. dostęp do wykształcenia w zależności od płci;
  7. przyjmuje z zadowoleniem utworzenie Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, do działań którego należeć będzie również monitorowanie sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich oraz na całym świecie pod kątem dostępu obu płci do wykształcenia;

Czwartek, 1 lutego 2007 r.

8. zaleca przeprowadzenie oceny polityki w dziedzinie równego dostępu do wykształcenia w oparciu o dane statystyczne w rozbiciu na płcie, w celu lepszego ukazania i rozwiązania problemu utrzymujących się nierówności dotyczących dostępności i zdobywania określonych wyższych kwalifikacji, w tym w zakresie studiów podyplomowych i badań naukowych, a także w przypadku kształcenia przez całe życie;
9. apeluje do państw członkowskich, aby ułatwiały dostęp do wykształcenia kobietom i mężczyznom opiekującym się dziećmi oraz rodzicom, którzy z powodu rodzicielstwa przerwali zdobywanie dalszych kwalifikacji;
10. zaleca dialog z partnerami społecznymi w celu zachęcania ich do tworzenia warunków sprzyjających poprawie dostępu do edukacji i kształcenia przez całe życie dla kobiet, które przerwały kształcenie, oraz kobiet o niskich kwalifikacjach;
11. odwołuje się do faktu, że rozbieżność w płacach kobiet i mężczyzn nadal jest niedopuszczalnie duża i nie wykazuje wyraźnej tendencji spadkowej; podkreśla, że kobiety zarabiają przeciętnie 15 % mniej niż mężczyźni, co jest wynikiem zarówno nieprzestrzegania przepisów dotyczących równej płacy, jak i licznych strukturalnych nierówności, takich jak segregacja na rynku pracy, różnice w organizacji pracy, dostęp do edukacji i szkoleń, nieobiektywna ocena i systemy płac oraz stereotypy;
12. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wykorzystały wszelkie dostępne środki w celu wyeliminowania powszechnych stereotypów dyskryminujących kobiety w miejscu pracy, obserwowanych zwłaszcza w dziedzinie nauki i technologii, gdzie kobiety są bardzo nielicznie reprezentowane, aby umieszczały problematykę płci w centrum uwagi oraz aby systematycznie śledziły i analizowały dane;
13. zwraca się do państw członkowskich o ułatwianie dostępu kobiet do odpowiedzialnych i decyzyjnych stanowisk w przedsiębiorstwach publicznych i prywatnych, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska akademickiego;
14. zachęca Komisję do promowania w stosunkach z krajami trzecimi zasad równości i równego dostępu dziewcząt do edukacji, w szczególności w ramach polityki sąsiedztwa i pomocy na rzecz rozwoju;
15. nalega, aby państwa członkowskie wzmocniły pozycję wykładowczyń na wyższych szczeblach systemu kształcenia i w ośrodkach podejmujących decyzje dotyczące edukacji, gdzie mężczyźni wciąż stanowią większość;
16. podkreśla potrzebę reformy programów nauczania na wszystkich poziomach edukacji oraz treści podręczników szkolnych; zaleca, aby kształcenie nauczycieli i wychowawców miało na celu spełnianie warunków zrównoważonej polityki płci i aby tematy należące do polityki płci były uwzględniane w kształceniu nauczycieli na wydziałach pedagogicznych i innych;
17. zaleca Komisji i państwom członkowskim prowadzenie wobec mniejszości narodowych, etnicznych i kulturowych, i nie zapominając o mniejszości romskiej, takiej polityki, która umożliwia dostęp do wykształcenia wysokiej jakości i równe warunki jego zdobywania dla chłopców i dziewcząt, włączając w to programy przedszkolne i programy klas zerowych, ze szczególnym uwzględnieniem podejścia wielokulturowego ułatwiającego objęcie systemem edukacji młodych kobiet i dziewcząt z mniejszości i grup imigranckich, z myślą o zwalczaniu podwójnej dyskryminacji;
18. wzywa Radę, Komisję i państwa członkowskie do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu ochrony praw kobiet i dziewcząt imigrantek oraz w celu zwalczania dyskryminacji, z jaką spotykają się one w społecznościach, z których pochodzą, poprzez odrzucenie wszelkich form relatywizmu kulturalnego i religijnego, który mógłby naruszać podstawowe prawa kobiet;
19. zaleca państwom członkowskim wspieranie działań oświatowych dotyczących równego dostępu do wykształcenia na wszystkich poziomach, w szczególności w najbardziej potrzebujących pomocy grupach społecznych, w celu wyeliminowania wszelkiego rodzaju przesądów ograniczających dostęp dziewcząt i młodych kobiet do wykształcenia;

Czwartek, 1 lutego 2007 r.

20. zaleca państwom członkowskim dostosowanie programów nauczania do potrzeb pracujących młodych ludzi oraz osób — zwłaszcza dziewcząt i kobiet — opiekujących się małymi dziećmi lub przebywających na urlopie macierzyńskim; jest przekonany, że obecne możliwości techniczne bez wątplenia pozwalają na znalezienie odpowiednich rozwiązań;
21. wzywa do większych wysiłków w celu rozpoznawania uzdolnionych intelektualnie młodych osób, zwłaszcza dziewcząt lub młodych kobiet, oraz tych, które cierpią na schorzenia utrudniające przyswajanie wiedzy, takie jak dysleksja, dystrakcja, dyskalkulia oraz ADHD, i zapewnienia im lepszego wsparcia;
22. wzywa państwa członkowskie do poddania ponownej ocenie metod, na podstawie których kieruje się dzieci, zwłaszcza romskie, do szkół specjalnych;
23. przyjmuje z zadowoleniem zastosowanie i wykorzystanie programów kształcenia finansowanych ze środków UE, a także z innych źródeł, w tym z sektora nienastawionego na zysk, które wspomagają wykształcenie dziewcząt i młodych kobiet z rodzin o niekorzystnej sytuacji społecznej; przyjmuje z zadowoleniem zwłaszcza wykorzystanie powstających programów i funduszy pomocowych, ale również poszukiwanie nowych form finansowania; podkreśla przy tym konieczność zwiększenia we wszystkich państwach członkowskich inwestycji w wykształcenie młodego pokolenia w perspektywie przyszłościowej;
24. proponuje, aby państwa członkowskie wykorzystywały w swoich budżetach instrument tworzenia budżetu z uwzględnieniem płci, kompensując w ten sposób niesprawiedliwości związane z płcią, co przyniesie korzyść przede wszystkim w dziedzinie edukacji;
25. zaleca państwom członkowskim opracowanie i monitorowanie krajowej polityki edukacyjnej umożliwiającej wszystkim dziewczętom w takim samym stopniu jak chłopcom rozpoczęcie, odbycie i dokończenie obowiązkowych cykli edukacyjnych, poprzez zapewnienie ich uczęszczania do szkoły do czasu osiągnięcia minimalnego ustawowego wieku wejścia na rynek pracy;
26. zwraca uwagę na konieczność dokładnej analizy danych statystycznych dotyczących kwestii płci, a także innych aspektów wielokrotnej dyskryminacji, takich jak pochodzenie etniczne, zwłaszcza że dane statystyczne dotyczące zwłaszcza dzieci i młodzieży nie zawsze wprowadzają rozróżnienie płci; uważa, że powinno to należeć m.in. do zadań mającego powstać Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn;
27. wzywa państwa członkowskie do wspierania pozytywnego prezentowania kategorii płciowych w mediach poprzez kształtowanie godnego wizerunku kobiet i mężczyzn, wolnego od przesądów i zniekształconych wyobrażeń powodujących lekceważenie lub niedoceniaenie jednej lub obu płci;
28. zwraca uwagę na konieczność dostosowania nowych technologii w dziedzinie kształcenia do potrzeb edukacyjnych kobiet, na przykład poprzez możliwość studiowania na odległość za pomocą technologii komputerowych;
29. zwraca się do państw członkowskich i do Komisji o przyjęcie w ramach strategii lizbońskiej środków mających na celu usunięcie „przepaści cyfrowej” związanej z płcią, w celu rozszerzenia społeczeństwa informacyjnego przy pomocy środków sprzyjających równości kobiet i mężczyzn, działań poprawiających warunki dostępu kobiet, poprzez zachęcanie do zdobywania „e-umiejętności”, realizację programów obejmujących specjalne działania nastawione na integrację kobiet z grup najbardziej potrzebujących pomocy i kompensujące nierównowagę między środowiskami miejskimi i wiejskimi;
30. zaleca państwom członkowskim tworzenie bardziej elastycznego szkolnictwa dla dorosłych oraz programów kształcenia przez całe życie, tak aby kobiety pracujące i matki mogły kontynuować naukę w ramach programów odpowiadających ich organizacji czasu, co umożliwi kobietom większy dostęp do edukacji oraz udział w alternatywnych programach edukacyjnych, tak aby mogły stać się bardziej niezależne i zdolne do znacznego udziału w życiu społecznym, a tym samym dalszego propagowania równości płci;
31. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.